

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 16.
(OR. en)

9102/22

ENV 434
MI 391
DELECT 82

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. május 12.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	C(2022) 3040 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE (2022.5.12.) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv IV. mellékletének a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából, az ólom bizmut-stroncium-kalcium-réz-oxid szupravezető kábelekben és huzalokban, valamint ezek elektromos csatlakozásaiban való használatára vonatkozó mentesség tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2022) 3040 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2022) 3040 final

Brüsszel, 2022.5.12.
C(2022) 3040 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE

(2022.5.12.)

a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv IV. mellékletének a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából, az ólom bizmut-stroncium-kalcium-réz-oxid szupravezető kábelekben és huzalokban, valamint ezek elektromos csatlakozásaiban való használatára vonatkozó mentesség tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

Ez a felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelv a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítás céljából egy, ólmot tartalmazó meghatározott alkalmazásokra vonatkozó mentesség tekintetében módosítja az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ (a továbbiakban: az RoHS-irányelv) IV. mellékletét.

Az RoHS-irányelv 4. cikke egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról rendelkezik. A korlátozás jelenleg a következő tíz, az irányelv II. mellékletében felsorolt anyagra terjed ki: ólom, higany, kadmium, hat vegyértékű króm, polibrómozott bifenilek (PBB), polibrómozott difenil-éterek (PBDE), bisz(2-etilhexil)-ftalát (DEHP), benzil-butyl-ftalát (BBP), dibutil-ftalát (DBP) és diizobutil-ftalát (DIBP).

Az RoHS-irányelv III. és IV. melléklete ismerteti az elektromos és elektronikus berendezések azon anyagait és alkatrészeit, amelyek bizonyos alkalmazásokban mentességet élveznek a szóban forgó irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében az anyagokra vonatkozóan előírt korlátozások alól. Az 5. cikk rendelkezik a III. és a IV. mellékletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazításáról (a mentességek megadása, megújítása, illetve visszavonása tekintetében). Az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében a III. és a IV. mellékletbe csak akkor vehetők fel további mentességek, ha ez nem gyengíti az 1907/2006/EK rendelet (REACH)² által a környezet és az egészség tekintetében biztosított védelmet, és ha az alábbi feltételek bármelyike teljesül:

- tudományos szempontból vagy műszakilag nem kivitelezhető az anyagok kivonása vagy helyettesítése a tervezés módosításával, illetve olyan anyagok vagy alkatrészek használatával, amelyekhez nem szükségesek a II. mellékletben felsorolt anyagok;
- nincs biztosítva a helyettesítő anyagok megbízhatósága;
- a helyettesítés által okozott összes káros környezeti, egészségügyi és a fogyasztók biztonságát érintő hatás várhatóan meghaladja az így elérhető környezeti, egészségügyi és a fogyasztók biztonságát érintő előnyöket.

A mentességekre és azok időtartamára vonatkozó döntések meghozatalánál figyelembe kell venni a helyettesítő anyagok rendelkezésre állását és a helyettesítés társadalmi-gazdasági hatását. A mentességek időtartamára vonatkozó döntések meghozatala során szem előtt kell tartani az innovációra gyakorolt minden lehetséges hatást. A mentesség átfogó hatását adott esetben életciklus-szemléletet alkalmazva kell vizsgálni.

Az RoHS-irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság az irányelv 20. cikkével összhangban, felhatalmazáson alapuló egyedi jogi aktusok útján rendelkezik az adott alkalmazású elektromos és elektronikus berendezések anyagainak és alkatrészeinek a III. és a IV. mellékletben található jegyzékekbe történő felvételéről. Az 5. cikk (3) bekezdése és az V. melléklet állapítja meg a mentességre vonatkozó kérelmek benyújtási eljárását.

¹ HL L 174., 2011.7.1., 88. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) és az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

A Bizottsághoz számos, a RoHS-irányelv 5. cikkének (3) bekezdésével és V. mellékletével összhangban benyújtott, mentesség megadására vagy megújítására vonatkozó kérelem érkezik a gazdasági szereplőktől³.

2019. március 25-én egy új bejegyzésnek az RoHS-irányelv IV. mellékletébe való felvétele iránti kérelem érkezett a Bizottsághoz. A kérelmezett mentesség az ólom meghatározott eszközökben található szupravezető anyagokban és az ezekhez kapcsolódó elektromos csatlakozásokban való alkalmazására vonatkozik.

2019 augusztusában a Bizottság átfogó vizsgálatot⁴ indított a szóban forgó új mentesség alkalmazásának áttekintése és az előírt műszaki és tudományos értékelés elvégzése céljából. A vizsgálat, amelynek részér képezte egy nyolchetes nyilvános konzultáció is, 2020 júliusában zárult le. A nyilvános konzultációra vonatkozó információk felkerültek a projekt weboldalára⁵, noha a konzultáció során nem érkeztek visszajelzések.

2021. február 23-án a Bizottság konzultált az RoHS-irányelv szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal foglalkozó tagállami szakértői csoporttal. A szakértők egy része egyetértett a benyújtott tervezetekkel, míg sokuk nem tett észrevételt. A Bizottság megtett minden, az 5. cikk (3)–(7) bekezdése szerinti kötelező eljárási lépést⁶ az anyagokra vonatkozó korlátozás alóli mentességekkel kapcsolatban, és az összes ezirányú tevékenységről tájékoztatta a Tanácsot és az Európai Parlamentet.

A műszaki és tudományos értékelésről készült jelentés a következőket emelte ki:

- Az ólom hozzáadható bizmut-stroncium-kalcium-réz-oxid anyaghoz (ólommal dópolt BSCCO). Az anyag felhasználható szupravezető alkatrészekben, többek között az orvostechikai eszközök vagy (ipari) felügyeleti és vezérlő eszközök – például mágneses rezonanciás képalkotó (MRI-) eszközök vagy mágneses magrezonancia (NMR-) spektrométerek – elektromágneses áramköreinek kialakításánál alkalmazott kábelekben és huzalokban. A szóban forgó szupravezető alkatrészeket ón-ólom forraszanyag köti össze.
- Az ólom BSCCO-hoz való hozzáadása olyan műszaki és funkcionális előnyökkel jár, amelyek ólom használata nélkül nem érhető el; ilyen előny például az erősebb mágneses tér és a magasabb kritikus hőmérséklet.
- A csatlakozások esetében az ón-ólom forraszanyagoknak nincs olyan alternatívája, amely ugyanolyan megbízható tulajdonságokkal rendelkezne (megfelelő alakíthatóság és kis elektromos ellenállás alacsony hőmérsékleten).
- Az ólom kivonása vagy helyettesítése tudományos és műszaki szempontból nem kivitelezhető teljesítményvesztés nélkül. A szupravezető anyagokban és a kapcsolódó forraszanyagokban használt ólomot tudományos, illetve műszaki

³ A mentességek jegyzéke a következő internetcímen érhető el: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ A vizsgálat nyomán készült zárójelentés a következő címen érhető el: <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/f44f2383-dd0a-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-146144383>.

⁵ A konzultációra a 2019. december 3. és 2020. január 27. közötti időszakban került sor (<https://rohs.exemptions.oeko.info/>).

⁶ A szükséges adminisztratív lépések listája megtalálható a [Bizottság honlapján](#). Az eljárás aktuális állása minden egyes felhatalmazáson alapuló jogiaktus-tervezet esetében megtekinthető a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok intézményközi nyilvántartásában a következő címen: <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home?lang=hu>.

szempontból jelenleg nem észszerű elhagyni vagy más anyaggal helyettesíteni, és nincs kilátás arra, hogy ez a helyzet a belátható jövőn belül megváltozna.

- A műszaki és funkcionális előnyökből eredően nagyobb felbontású képek használhatók az orvosi diagnosztikában, illetve a kutatás és az innováció terén, és megbízhatóbbá válik a mágneses magrezonanciás, illetve a mágneses rezonanciás képalkotó eszközök működése. A forgalomba hozott ólom összmenyisége várhatóan évi 15,5 kg körül alakul.
- Az ólommal dópolt BSCCO-t valószínűleg nagyobb mágneses térerősségek létrehozására fogják használni, míg kevesebb kihívást jelentő feltételek fennállása esetén, alacsonyabb mágneses térerősség generálásához az ólommentes technológia használható. Az alacsonyabb térerősségeknek a mentesség hatálya alóli kizárása nem tekinthető arányos intézkedésnek, mivel potenciálisan korlátozná az innovációt az ólommal dópolt BSCCO (például a kisebb eszközök), valamint az alacsonyabb térerősségek generálásához használható, gazdaságilag kedvezőbb alternatívák tekintetében.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

Az értékelés eredményei azt mutatják, hogy a mentesség megadása – a 2011/65/EU irányelv 5. cikkének megfelelően – nem gyengítené a REACH-rendelet által a környezet és az egészség tekintetében biztosított védelmet.

Teljesül az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában az érintett anyagokra és alkatrészekre vonatkozóan meghatározott releváns kritériumok egyike, nevezetesen hogy „kivonásuk vagy helyettesítésük a tervezés módosításával olyan anyagok vagy alkatrészek használatával, amelyekhez nem szükségesek a II. mellékletben felsorolt anyagok, műszakilag vagy tudományosan nem kivitelezhető”.

Ezért a mentességet meg kell adni, és meg kell határozni lejáratának időpontját.

A javasolt jogi aktus mentességet biztosít a 2011/65/EU irányelv II. mellékletében meghatározott anyagokra előírt korlátozások alól az ólomnak a BSCOO szupravezető kábelekben és huzalokban, valamint a kapcsolódó elektromos csatlakozásokban való használata tekintetében; a mentességet fel kell venni az említett irányelv IV. mellékletébe.

Mivel nincs kilátás arra, hogy a közeljövőben megbízható helyettesítő anyag válik elérhetővé, helyénvaló a mentességet 2027. június 30-ig megadni. A megadott érvényességi időtartam várhatóan nem gyakorol kedvezőtlen hatást az innovációra.

A jogi aktus a 2011/65/EU irányelvben előírt és az irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) pontjában foglalt vonatkozó követelményeknek megfelelő, felhatalmazáson alapuló irányelv.

A felhatalmazáson alapuló irányelv célja az, hogy hozzájáruljon az emberi egészség és a környezet védeleméhez, továbbá harmonizálja az elektromos és elektronikus berendezések területén az egységes piac működésének biztosítására vonatkozó rendelkezéseket azáltal, hogy adott alkalmazásokban engedélyezi egyes, egyébként tiltott anyagok felhasználását az RoHS-irányelv rendelkezéseivel összhangban, valamint az abban meghatározott, az irányelv III. és IV. mellékletének a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítását szolgáló eljárásnak megfelelően.

A felhatalmazáson alapuló irányelv nincs hatással az uniós költségvetésre.

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ IRÁNYELVE

(2022.5.12.)

a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv IV. mellékletének a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazítás céljából, az ólom bizmut-stroncium-kalcium-réz-oxid szupravezető kábelekben és huzalokban, valamint ezek elektromos csatlakozásaiban való használatára vonatkozó mentesség tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról szóló, 2011. június 8-i 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre¹ és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

mivel:

- (1) A 2011/65/EU irányelv előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések ne tartalmazzák az irányelv II. mellékletében felsorolt veszélyes anyagokat. Ez a korlátozás nem vonatkozik egyes olyan, mentességben részesülő alkalmazásokra, amelyek kifejezetten orvostechnikai eszközökhöz, valamint felügyeleti és vezérlő eszközökhöz kapcsolódnak, és amelyeket az említett irányelv IV. melléklete sorol fel.
- (2) A 2011/65/EU irányelv hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezések kategóriáit az említett irányelv I. melléklete sorolja fel.
- (3) Az ólom a 2011/65/EU irányelv II. mellékletében szereplő korlátozott anyag.
- (4) 2019. március 25-én a 2011/65/EU irányelv 5. cikke (3) bekezdésének megfelelően kérelem érkezett a Bizottsághoz egy, az ólomnak a kábelekben és huzalokban alkalmazandó bizmut-stroncium-kalcium-réz-oxid szupravezetőben, valamint más elektromos és elektronikus berendezések alkatrészeihez kapcsolódó elektromos csatlakozásokban való használatára vonatkozó mentességnek (a továbbiakban: a kérelmezett mentesség) a szóban forgó irányelv IV. mellékletébe való felvétele iránt. Az ólommal dópolt BSCCO orvostechnikai eszközök, valamint felügyeleti és vezérlő eszközök mágneses áramköreinek létrehozására használható.
- (5) A kért mentesség értékelése keretében a Bizottság a 2011/65/EU irányelv 5. cikkének (7) bekezdésével összhangban konzultált az érdekelt felekkel. A konzultációk során beérkezett megjegyzéseket nyilvánosan hozzáférhetővé tette egy erre a célra létrehozott honlapon.
- (6) A szupravezető huzalok és kábelek más elektromos és elektronikus berendezések alkatrészeihez való csatlakoztatására ólomtartalmú forrasztanyagok használatosak. Jelenleg nem áll rendelkezésre olyan ólommentes alternatíva a piacon, amely

¹ HL L 174., 2011.7.1., 88. o.

megfelelő szintű megbízhatóságot biztosítana azon alkalmazások tekintetében, amelyek esetében fontos bizonyos jellemzők – például az alakíthatóság és az alacsony hőmérsékleten mérhető alacsony elektromos ellenállás – megléte.

- (7) A kérelmezett mentesség értékelése, amely magában foglalta egy műszaki és tudományos értékelő vizsgálat² elvégzését is, ahhoz a megállapításhoz vezetett, hogy az ólom BSCCO-hoz való hozzáadása olyan műszaki és funkcionális előnyökkel jár, amelyek ólom használata nélkül nem érhetők el. A szóban forgó műszaki és funkcionális előnyök révén nagyobb felbontású képek állnak rendelkezésre az orvosi diagnosztikában, illetve a kutatások és az innovációk terén, és megbízhatóbbá tehető a releváns alkalmazások működése. Az ólom BSCCO-hoz való hozzáadásával hatékonyabb és megbízhatóbb berendezések állíthatók elő, ami az egészségügyi ellátás és az innováció szempontjából egyaránt előnyös.
- (8) Jelenleg nem oldható meg a szupravezető anyagokban és a kapcsolódó forrasztóanyagokban használt ólom helyettesítése vagy más módon történő kivonása a műszaki teljesítmény azonos szinten való fenntartása mellett, és nincs kilátás arra, hogy ez a helyzet a belátható jövőben megváltozna. A kért mentesség összhangban van az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel³, és nem gyengíti a környezet és az egészség tekintetében a rendelet által biztosított védelmet.
- (9) Ezért helyénvaló megadni a kért mentességet.
- (10) Az ólommal dópolt BSCOO-anyag műszaki előnyei elősegíthetik a fejlődést és az innovációt az orvosi diagnosztikában és a kutatásban. A mentesség időtartama valószínűleg nem gyakorol kedvezőtlen hatást az innovációra. Következésképpen a mentességet a 2011/65/EU irányelv 5. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban helyénvaló hosszabb érvényességi időtartamra megadni.
- (11) A 2011/65/EU irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2011/65/EU irányelv IV. melléklete ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

- (1) A tagállamok legkésőbb [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az ezen irányelv hatálybalépését követő 5. hónap utolsó napja]-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

² [Study to assess seven exemption requests relating to Annex III and IV to Directive 2011/65/EU](#) (Átfogó vizsgálat hét, a 2011/65/EU irányelv III. és IV. mellékletéhez kapcsolódó, mentesség iránti kérelem értékeléséről)

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

A tagállamok a szóban forgó rendelkezéseket [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az ezen irányelv hatálybalépését követő 5. hónap utolsó napja + 1 nap]-tól/-től alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2022.5.12.

a Bizottság részéről

elnök

Ursula VON DER LEYEN